

Jokainen terveysjohtaja on tänä päivänä teknologiajohtaja

TEKSTI: SOFIA LEINONEN

Terveysteknologian merkitys kasvaa kasvamistaan väestön ikääntyessä ja syntyvyyden laskiessa. Oikein valjastettuna teknologia helpottaa terveysalan ammattilaisten työtä, mahdollistaa potilaille parempaa hoitoa ja tuo kustannussäästöjä koko Suomen terveydenhoitojärjestelmälle. Tämän eteen **Marko Rauhala**, Accenturen Pohjoismaiden terveydenhuollon ja julkisten palveluiden johtaja, on työskennellyt jo 15 vuoden ajan.

Rauhalan mukaan kaikissa teknologiainvestoinneissa ja kehittämisessä tulisi tarkastella kolmiota, jonka yhdessä kulmassa on hoitoon pääsy, toisessa hoidon vaikuttavuus ja kolmannessa kustannukset.

– Terveysdata vaikuttaa hoitoon pääsyyn merkittävästi, sillä mitä enemmän meillä on asiakkaasta tietoa saatavilla, sitä varmemmin voimme hoitaa potilasta virtuaalisesti. Lisäksi datan avulla voidaan määritellä tarkemmin, mikä on oikea hoito juuri kyseiselle potilaalle. Tämä tehostaa hoidon vaikuttavuutta.

Esimerkiksi ”personalised medicine” eli yksilöllistetty terveydenhuolto perustuu hoidon ja sairauksien ennaltaehkäisyyn yksilöllisistä lähtökohdista. Päätavoitteena on tarjota yksittäiselle yksilölle parhaiten soveltuvaa ja tehokkainta hoitoa, mikä toteutetaan geeniperimän, elintapojen ja tautien biomarkkereiden seulonnan sekä näistä analysoidun tiedon avulla. Tässä datan ja analytiikan merkitys on keskeinen.

Varhainen diagnosointi ja vaikuttavat hoitokeinot johtavat merkittäviin kustannussäästöihin, eikä se ole mahdollista ilman dataa ja väestötason terveyshallintaa.

Terveysteknologiassa nähdään tulevaisuudessa valtavia harppauksia. Sen lisäksi, että data ja teknologia uudistavat hoitomuotoja ja tehostavat terveysalan ammattilaisten työtä, terveydenhuollon toimiala laajenee. Muutos edellyttää kouluttautumista, digitaalisen kokemuksen kehittämistä ja investointeja kehittyvään teknologiaan.

– Digitaalisuus ja teknologia luovat mahdollisuuden kehittää näitä kolmea osa-aluetta tasapainoisesti yhtä aikaa. Voimme ottaa enemmän ihmisiä hoitoon, tehdä sen kustannustehokkaammin ja ennen kaikkea vaikuttavammin. Tämä on iso lupaus terveydenhuollon digitalisaatiossa.

Pohjoismaiden kehityskulku samansuuntaista

Pohjoismaat ovat Rauhalan mukaan kehittyneet terveysteknologian hyödyntämisessä tasaiseen tahtiin. Kaiken kehittämisen taustalla on pyrkimys valjastaa data sote-järjestelmien suunnitteluun, kehittämiseen ja toimeenpanoon.

Suomessa kehitetään ennen kaikkea digitaalista asiointia ja kohtaamista. Kehitysalan piiristä löytyy esimerkiksi paljon startupeja, joiden innovaatiot ovat keskittyneet potilassuhteen rakentamiseen. Digitaalisille palveluille onkin kyselytutkimusten mukaan enemmän kysyntää kuin tarjontaa. Esimerkiksi HUSin sähköisen asiointipalvelu Maisan sekä nuorten mielenterveyspuolen virtuaaliapuri Millin käytöstä on saatu jo runsaasti positiivista palautetta. Digitaalinen kohtaaminen on joidenkin tutkimusten mukaan koettu jopa empaattisemmaksi kuin fyysinen kohtaaminen.

– Digitaalisen kokemuksen tulisi olla samaa tasoa, mihin olemme tottuneet esimerkiksi ruoantilaussovellusten ja suoratoistopalveluiden kanssa. Tämän tason saavuttamiseksi terveydenhuollossa on vielä matkaa.

Terveydenhuollon ICT-investoinnit eivät ole riittäviä

Positiivisesta kehityssuunnasta huolimatta ala on Rauhalan mukaan ali-investoitu Suomessa. Kansainväliset yritykset pärjäävät suomalaisia paremmin muun muassa ohjelmistojen kehittämisessä ja erikoissairaanhoidon eri osa-alueiden integraatiossa teknologian keinoin. Rauhalan mukaan terveysteknologiaa onkin ajateltava ikään kuin puhtaalta pöydältä. Sen sijaan, että miettisimme, kuinka digitalisoimme vanhat tavat tehdä, tulisi miettiä, miten asia voitaisiin hoitaa eri tavalla tai jättää kokonaan hoitamatta.

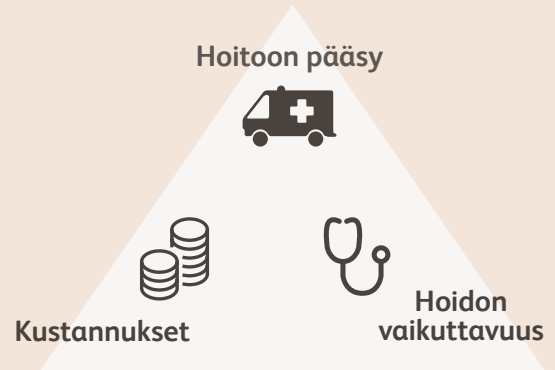
– Jos Amazon rakentaisi terveydenhoitopalvelut, näyttäisi terveydenhuoltomme varmasti hyvin erilaiselta. Meillä on valtavasti opittavaa suurilta kansainvälisiltä pilvipalveluyrityksiltä, jotka kehittävät datan avulla älykkyyttä.

Kouluttautuminen on muutoksen keskiössä, ja on tärkeää, että terveydenhuollon työntekijät kokevat teknologian nimenomaan vapauttavana tekijänä. Teknologia ei tule korvaamaan työrooleja, vaan vapauttamaan työntekijöiden resursseja työhön, jota teknologialla ei pystytä korvaamaan. Teknologiamurroksen prosessissa tiedolla johtaminen on avainroolissa.

Teknologiainvestoinneissa ja

kehittämisessä tulisi tarkastella kolmiota:

– Jokainen johtaja on tänä päivänä teknologiajohtaja. Jokaisen johtajan täytyy sisäistää, mitkä teknologian mahdollisuudet ovat juuri omalla toimialueella, ja miten niitä viedään eteenpäin, jotta hyödyt omalle organisaatiolle olisivat mahdollisimman suuret. Digitalisaatio on ennen kaikkea osaamis- ja kouluttautumiskyky, joka riippuu pitkälti myös omasta asenteesta.

Tekoälyratkaisut määrittävät tulevaisuuden terveydenhuoltoa

Terveysteknologiainnovaatioita kehitetään hurjaa vauhtia, mutta mikä tulee lopulta mullistamaan alan? Ainakin yksi asia on varma – tekoälyratkaisuja tulee näkymään terveydenhuollossa yhä enemmän.

Marko Rauhalan mukaan tekoälystä etsitään ratkaisuja kahdella tavalla – hoidollisten sovellusten sekä organisaation tehokkuutta parantavien ratkaisujen kautta. Tekoäly tarjoaa tulevaisuudessa ratkaisuja muun muassa siihen, kuinka voimme tehostaa yhteistyötä, päätöksentekoa ja resurssien allokointia.

Data tulee lisäksi laajentamaan terveydenhuollon toimialaa. Toimialojen, kuten vähittäiskaupan ja terveydenhuollon integrointi on hyvinvoinnin tulevaisuutta.

– Terveyshän ei tule pelkästään sairaanhoidon keinoin. Sosiaaliset tekijät kuten ihmissuhteet ja ravinto tulevat osaksi toimialaa. Data mahdollistaa sen, että pääsemme käsiksi muihinkin terveyden elementteihin, jolloin lääkäri voi määrätä vaikkapa tietynlaista ravintoa sairauden hoitoon. Tulevaisuuden terveydenhuolto on kokonaisvaltaista – ja se saavutetaan teknologian keinoin.

Asiakaslähtöisyys yhdistää kaupan alan ja terveydenhuollon digiratkaisuja

TEKSTI: SOFIA LEINONEN

Keskon Chief Digital Officer **Anni Ronkaisen** mukaan digitaaliset ratkaisut on toimialasta riippumatta kehitettävä asiakas edellä. Lisäksi palveluiden käyttäjät henkilökunnasta asiakkaisiin kannattaa osallistaa kehitystyöhön.

– Olemme kaupan alalla hyödyntäneet vuosia asiakasdataa, jonka avulla palvelemme asiakkaitamme paremmin sekä esimerkiksi kehitämme asiakaspalveluprosesseja ja tehostamme organisaation sisäisiä prosesseja. Datan avulla pystymme esimerkiksi optimoimaan, missä tehtävissä kaupan henkilökuntaa milloinkin tarvitaan. Voisimmeko hyödyntää samankaltaista henkilöresurssien optimointia myös terveydenhuollossa? Datan käyttömahdollisuudet ovat loputtomat.

Euroopassa ja Suomessa ollaan tarkkoja datan vastuullisesta hyödyntämisestä. Ronkainen kannustaa suomalaisia toimijoita kääntämään kokemuksen eettisestä datan hyödyntämisestä edukseen. Kaikessa on lopulta kyse asiakkaiden luottamuksesta.

– Alalla puhutaan paljon dataintegraattoreista. Käytännössä tämä tarkoittaa sitä, että ihminen voi halutessaan yhdessä paikassa yhdistää ja säilyttää omaa dataansa eri lähteistä, kuten ostos- ja aktiiviteettitietojaan tai miksei jopa terveystietojaan. Muun muassa K-Ruoka-sovelluksessa on jo nyt mahdollisuus hyödyntää terveystietojaa, jotka kertovat tietoa asiakkaan ostamien tuotteiden ravintosisällöstä.

Tällä hetkellä sekä yksityisen että julkisen puolen terveydenhuollon haasteena on potilastietojärjestelmien moninaisuus, minkä vuoksi perusarkkitehtuurin uudistaminen on alalla tarpeen. Asiakasdatan hallinnassa terveydenhuollolla on vielä opittavaa, jotta tieto siirtyy saumattomasti järjestelmästä ja palvelusta toiseen. Saumattoman asiakaskokemuksen tarjoaminen sekä fyysisesti että diginä on tavoiteltava – oli kyseessä sitten kauppa tai terveysasema.

– Kannustan myös julkisen puolen terveydenhuoltoa lähestymään digikehitystä uusista näkökulmista. Ala tarvitsee ketteryyttä ja verkostoitumista eri toimialojen kanssa. Meitä jokaista yhdistää asiakas, jota haluamme kaikki palvella mahdollisimman hyvin.